

Operation for svulst i hjernen

Du skal opereres for en svulst i hjernen. Ved operationen udtager vi enten en prøve (biopsi) for at stille en diagnose, eller også forsøger vi at fjerne så meget af svulsten som muligt for at stille en diagnose og for at fjerne de symptomer, svulsten har medført. På den måde kan vi optimere efterbehandlingen, som oftest er stråle- og kemoterapi. Du bliver indlagt enten dagen før eller på selve operationsdagen, og du skal forvente at være indlagt i 3-7 dage.

Sådan foregår operationen

Bedøvelse

Under operationen er du fuldt bedøvet.

Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Selve operationen

Når du er blevet bedøvet, klipper vi håret på det område, hvor du skal opereres. Lægen åbner først huden, og dernæst saves et stykke af kraniet. Herefter åbnes hjernehinden, som dækker hjernens overflade. Nu kan svulstvævet fjernes. Lægen syer hjernehinden sammen igen, når alt svulstvævet er fjernet, og herefter sættes kraniestykket fast igen. Hvis det er nødvendigt, kan lægen anlægge et dræn, som sørger for, at der ikke ophober sig blod i såret.

Operationens varighed afhænger af, hvor svulsten er placeret, og hvor stor den er. Oftest tager operationen mellem 2 og 5 timer. Efter operationen bliver du kørt på intensivafdelingen, hvor du skal være, indtil din tilstand er stabil. Det vil oftest betyde indtil dagen efter.

Sådan forbereder du dig

Mød fastende

Du skal faste, før du skal bedøves. Følg disse regler, medmindre du har fået andet at vide af lægen:

- **Stop med at spise 6 timer før.** Det gælder al mad.
- **Stop med at drikke 2 timer før.** Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Klare væsker kan være: vand, saftvand, te, kaffe, juice uden frugtkød. Væsken må gerne indeholde sukker. Din krop kan bruge energien, så du har det godt.
- **Put intet i munden fra 2 timer før.** Lad være at tygge tyggegummi, spise pastiller eller andet, der stimulerer dannelsen af spyt.

- **Du må tage medicin som aftalt med anæstesilægen.** Er du i tvivl, så lad være at tage medicinen, men medbring den.
- **Særligt for børn og unge under 18 år.** Følg reglerne ovenfor. Du må drikke klare væsker indtil 1 time før.

Er du i tvivl, så kontakt os. Det er vigtigt for din sikkerhed under bedøvelsen, at du følger reglerne. Du kan se en video om fastereglene her:

<https://video.rm.dk/sadan-faster-du-for-en-operation>

Fjern makeup og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen, skal du forberede dig således:

- **Makeup.** Fjern al makeup og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din huds naturlige farver og sikre overvågningen.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Brillen, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Du skal fjerne dine linser inden operationen. Det kan være en god ide, at tage dine briller med, hvis du har meget svært ved at se uden linser.

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Tag også renvasket tøj på. Undlad smykker, piercinger, ur og lignende genstande, der er samlested for bakterier. Undlad også at smøre dig ind i fed creme, da det gør det vanskeligt at desinficere dig inden operationen. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

Efter operationen

Du har smerter og er hævet

Du vil opleve hovedpine, ømhed og strammende fornemmelse omkring operationsstedet efter operationen. Mens du er indlagt, behandler vi dine smerter med smertestillende tabletter eller indsprøjtninger. Hovedpinen vil formentlig aftage hurtigt. Du vil også kunne opleve, at du bliver øm i kæben, når du tygger og taler, ligesom du kan have svært ved at åbne munden helt.

Området omkring operationsstedet kan hæve, og hævelsen kan sprede sig til ansigtet. Hævelsen aftager i løbet af 8-10 dage.

Spis, når du kan

Du kan spise normalt, når du ikke længere har smerter. Indtil du kan indtage tilstrækkelig mad og drikke, får du næring gennem et drop.

Hurtigt ud af sengen

Efter operationen hjælper vi dig ud af sengen, så snart du er klar til det. Det er vigtigt, at du kommer i gang med at bevæge dig. Vi støtter dig selvfølgelig i det omfang, du har brug

for. Dine pårørende har mulighed for at hjælpe med den daglige pleje efter nærmere aftale med personalet. Har du haft et blærekateter, så fjerner vi det dagen efter operationen.

Vi planlægger dit videre forløb

Inden du bliver udskrevet, tager vi sammen stilling til, hvordan dit videre forløb skal foregå. Hvis du får brug for genoptræning, tager vi kontakt til fysio- og ergoterapeuter samt talepædagoger, så din genoptræning kan begynde hurtigst muligt. Derudover taler vi følgende igennem, inden du bliver udskrevet:

- Skal du overflyttes til dit lokale hospital eller udskrives til dit eget hjem?
- Behov for videre genoptræning
- Kontakt til hjemmehjælp/hjemmesygeplejerske og socialrådgiver
- Sygemelding
- Forholdsregler, når du skal arbejde
- Forholdsregler, når du skal køre bil
- Medicin
- Andre ting, som er vigtige for dig.

Diagnose og din fremtidige behandling

Cirka 1 uge efter operationen får du, sammen med dine pårørende, endeligt svar på, hvad din diagnose er, efter svulstvævet er blevet undersøgt. Diagnosen er afgørende for, hvordan din behandling skal fortsætte. Nogle typer svulster kræver efterbehandling, som fx stråleterapi eller medicin. Hvis det er tilfældet, vil du blive indkaldt til Onkologisk Afdeling, som tager sig af din videre behandling.

Når du kommer hjem

Når du bliver udskrevet, gennemgår vi de symptomer, du skal være opmærksom på, når du kommer hjem. Hvis du er tvivl, skal du altid kontakte Neurokirurgisk Sengafdeling direkte.

Komplikationer

Lægen vil inden operationen orientere dig om de mulige komplikationer, som kan opstå i forbindelse med operationen.

- Hævelse af hjernen efter operationen er ikke usædvanligt og kan medføre forbigående forværring af dine symptomer. Medicinsk behandling med binyrebarkhormon (Prednisolon eller Medrol) vil dæmpe eller hindre hævelse.
- Der er en mindre risiko for udvikling af infektion i operationsstedet. Det kan vise sig ved hævelse, ømhed, temperaturforhøjelse eller ved, at der går hul på såret. Symptomerne kan vise sig i uger efter operationen.
- En sjælden komplikation kan være dannelse af blodansamling i operationsområdet, som kan trykke på hjernen. Det kan være nødvendigt at foretage en operation for at fjerne blodansamlingen.

Kontrol

Hvis du bliver henvist til medicinsk behandling eller stråleterapi, vil du fremover skulle til behandling og kontrol på Onkologisk Afdeling.

Hvis du ikke bliver henvist til behandling på Onkologisk Afdeling, bliver du indkaldt til kontrol hos din kontaktlæge gennem Neurokirurgisk Ambulatorium.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål til operationen, er du velkommen til at kontakte os

Neurokirurgisk Sekretariat

Tlf. 97 66 24 00

Vi træffes: Mandag – fredag 8.00 – 15.00

Efter 13.00 dog kun akutte henvendelser

Neurokirurgisk Ambulatorium

Sygeplejerske

Tlf. 97 66 24 40

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 8.30 – 9.30

Sengeafsnit NHH, Neurokirurgi

Tlf. 97 66 24 30

Vi træffes bedst i dagtimerne, dog ikke 7.00 – 8.00 og 15.00 – 16.00

Se vores hjemmeside: <https://aalborguh.rm.dk/neurokir>